

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาในเด็กที่ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการทางภาษากับเด็กที่ไม่ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการทางภาษา

สมมติฐานในการวิจัย

เด็กที่ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการทางภาษา น่าจะมีพัฒนาการทางภาษาดีกว่าเด็กที่ไม่ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการทางภาษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการกระตุ้นพัฒนาการทางภาษา ประกอบด้วยนิทาน 5 เรื่อง คือ

1. ไข่โตดังดาวฟาง
2. วันเกิดลูกหมู
3. หนูขี้ไม้
4. เลือดดาวทองนี้
5. สเน่ห์ห้องเขียว

เครื่องมือที่ใช้วัดพัฒนาการทางภาษาคือ C.A.T. (Children's Apperception test) ซึ่งเป็นเครื่องมือทดสอบทางจิตวิทยาสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 10 ปี ในการวิจัยครั้งนี้นำมาใช้ 5 รูป คือ รูปที่ 1, 2, 3, 7 และ 10

โดยให้เด็กเล่าเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ในภาพเหล่านี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กฝาแฝดที่มาฝากเลี้ยงไว้ในสถานเลี้ยงเด็กกลางวันของกรุงเทพมหานคร จำนวน 7 คู่ อายุอยู่ในระหว่าง 3-5 ปี จากสถานรับเลี้ยงเด็ก 3 แห่ง คือ ศูนย์บริการสาธารณสุขวงศ์สว่าง 3 คู่ ศูนย์ฯ ประชาชื่น 2 คู่ ศูนย์ฯ บ่อนไก่ 2 คู่ เป็นหญิง 4 คู่ ชาย 3 คู่

ขั้นตอนในการวิจัย

1. ขั้นสำรวจ โดยทำการสำรวจในศูนย์บริการสาธารณสุขที่มีสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวันว่า มีฝาแฝดที่นำมาฝากเลี้ยงจำนวนเท่าใด และสังเกตกิจกรรมประจำวันต่างๆ ของสถานเลี้ยงเด็กเพื่อวางแผนการทดลองในช่วงเวลาที่เหมาะสม
2. ขั้นเตรียมการก่อนวิจัย เริ่มศึกษานำร่อง (Pilot Study) โดยนำนิทานทั้ง 5 เรื่องไปทดลองใช้กับกลุ่มเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวันที่คุณศูนย์ฯ บางชื่อ เพื่อดูความเหมาะสมของเนื้อหา ระยะเวลา ความยากง่าย
3. ขั้นตอนในการเก็บข้อมูล โดยเริ่มจากการวัดระดับสติปัญญาของกลุ่มตัวอย่างให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเริ่มวัดความสามารถทางภาษา โดยใช้ C.A.T. กับกลุ่มตัวอย่างทุกคน หลังจากนั้นให้การกระตุ้นกับกลุ่มทดลอง เมื่อจบโปรแกรมวัดความสามารถทางภาษาด้วย C.A.T. อีกครั้ง แล้วนำมาเปรียบเทียบกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

1. การวิเคราะห์ความสามารถทางภาษาเชิงปริมาณ โดยการวัดการเปลี่ยนแปลงทางด้านจำนวนคำที่เด็กตอบสนองออกมา โดยนับทุก ๆ คำที่เด็กพูดออกมา แม้ว่าจะเป็นคำซ้ำ
2. การวิเคราะห์ความสามารถทางภาษาเชิงคุณภาพ เป็นการวัดที่ต่อ

เนื่องจากเชิงปริมาณ โดยการนำเอาเรื่องเหล่านั้นมานับประโยชน์เพื่อดูความซับซ้อนของประโยค โดยแบ่งรูปประโยคออกเป็นเอกรรพประโยค อเนกรรพประโยค และสังกรประโยค

วิเคราะห์ความแตกต่างทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณโดยใช้ The Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranked test

ผลการวิจัย

1. กลุ่มทดลองที่ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการทางภาษามีพัฒนาการเชิงปริมาณดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการกระตุ้นทางภาษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

2. กลุ่มทดลองที่ได้รับ การกระตุ้นพัฒนาการทางภาษามีพัฒนาการเชิงคุณภาพดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการกระตุ้นทางภาษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

1. งานวิจัยนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการทางภาษา จะมีพัฒนาการทางด้านจำนวนถ้อยคำดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Irwin, (1967) ที่ได้ทดลองอ่านเรื่องให้เด็กฟังอย่างสม่ำเสมอต่อการออกเสียงของเด็ก เขาพบว่า ในกลุ่มทดลองจะได้คะแนนในการออกเสียงดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างเห็นได้ชัดเจน ต่อมา Nelson (1973) ได้ทำการทดลองกับเด็กอายุ 1 ปี จำนวน 18 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในกลุ่มทดลองเขาจะให้เด็กเรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อ คน สิ่งของ การกระทำ โดยเขาจะพบเด็กเดือนละครั้ง ครั้งละ 1 ช.ม. เมื่อติดตามไป 6 เดือน เขาพบว่า กลุ่มทดลองมีความแตกต่างทางภาษาจากกลุ่มควบคุมอย่างเห็นได้ชัดเจน และสามารถใช้คำสรรพนามได้ด้วย และจากการศึกษาของ Rescorla (1981) ได้ทดลองกับเด็กอายุ 1 ปี จำนวน 6 คน ผู้วิจัยจะพบกับเด็กทุกวัน และบันทึกคำพูดคำใหม่ของเด็กไว้ทุกวัน ใน

ทุก ๆ วันที่เขาพบกับเด็กเขาจะซื้อของเล่นชิ้นเล็กๆ มาฝากเด็กทุกครั้ง และสอนให้เด็กรู้จักกับของเล่นและคำศัพท์ที่ใช้เรียก เช่น วันแรกเขาซื้อรถ วันต่อมาเขาจะพูดถึงรถหลาย ๆ คัน และวันต่อไปจะพูดถึงรถชนิดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นรถบรรทุก รถเมล์ รถแท็กซี่ ฯลฯ เวลาผ่านไป 1 เดือน ผู้วิจัยได้ทดสอบโดยการพูดกับเด็ก โดยการใช้ศัพท์เฉพาะเรียกชื่อของเล่นแต่ละชนิด ปรากฏว่าเด็กสามารถเข้าใจได้อย่างถูกต้อง และจากการศึกษาของ เพ็ญจันทร์ สุนทรอาจารย์ (2525) พบว่าการรู้จักคำศัพท์มีความสัมพันธ์กับการพูดเป็นประโยคของเด็ก จะเห็นได้ว่า การให้เด็กมีประสบการณ์ต่อการเรียนรู้ทางภาษาจะทำให้เด็กมีพัฒนาการ ไม่ว่าจะเป็นการออกเสียง การรู้จักคำต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น หรือความเข้าใจคำ ยังส่งผลต่อการพูดเป็นประโยคด้วย

๕

จากการศึกษาครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการทางภาษามีพัฒนาการทางภาษาที่ดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการกระตุ้นทางภาษา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการกระตุ้นนั้นในขณะที่เล่น เด็กจะได้รับฟังคำแปลก ๆ เนื้อหาที่สนุกสนานเกี่ยวกับสัตว์ และมีโอกาสได้โต้ตอบ ซึ่งเป็นประสบการณ์ตรง และจากการโต้ตอบลูกก็จะได้รับการเสริมแรง (Reinforcement) โดยการปรบมือให้ การที่เด็กได้ฟังคำใหม่ ๆ และมีโอกาสใช้คำเป็นการให้เด็กได้ทดลองฝึกฝนถูกเรียนรู้คำและแก้ไขให้เมื่อเด็กพูดผิด และเมื่อเด็กพูดและเล่าเรื่องได้อย่างถูกต้องเด็กจะได้รับคำชมเชยและการปรบมือเป็นรางวัล เด็กจะได้รับการเสริมแรงทำให้เด็กมีการเรียนรู้มากขึ้น

2. กลุ่มทดลองที่ได้รับการกระตุ้นทางภาษามีพัฒนาการเชิงคุณภาพดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการกระตุ้นทางภาษา และพบว่าประโยคที่ซับซ้อนขึ้นนั้น ส่วนใหญ่เป็นอเนกสรรประโยค มีสังกรประโยคน้อยมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ บราวน์ และ เบลลูยี (Brown and Bellugi, 1973) ที่พบว่าประโยคในระยะแรกของเด็กจะประกอบไปด้วยเอกรรพประโยคเป็นส่วนใหญ่ แต่เมื่อเด็กรู้

จักคำศัพท์มากขึ้น จะรวมประโยคเข้าด้วยกันเป็นประโยคที่มี 2 ใจความหรือ
 อนุประโยค ประโยค สุมิตรา อังวิณกุล และ ภาลณี ศรีหิรัญ (2526) พบว่า เด็ก
 2-3 ปี เริ่มใช้ประโยคมากขึ้น แต่ถึงกรประโยคน้อยมาก และจาก
 การศึกษาของแมคคาร์ธี (McCarthy, 1946) พบว่า ในช่วงอายุ 3 ปี เด็กจะ
 ใช้ประโยคเป็นส่วนใหญ่ แต่เมื่อถึง 5-6 ปีไปแล้วจะใช้ประโยคประ
 โยคและถึงกรประโยคมากขึ้น

จากการศึกษาครั้งนี้ก่อนการทดลองเด็กอายุ 3 ปี ยังคงใช้คำๆเดียว
 แทนภาพทั้งภาพและแทนเฉพาะจุดเด่นของภาพเท่านั้น แต่ในเด็กที่อายุเพิ่มขึ้นจะ
 สามารถใช้คำหลายๆคำในการอธิบายสิ่งที่มีในรูปภาพ ใช้ประโยคที่มีใจความสม
 บูรณ์ที่มีภาคประธานและภาคแสดง ในเด็กที่อายุ 4 ปีไปแล้วเด็กจะสามารถใช้ประ
 โยคบอกเล่าผูกเรื่องเป็นเรื่องราวได้ยาวขึ้น

การทดลองครั้งนี้แม้ว่าในกลุ่มทดลองจะสามารถใช้ประโยคที่ซับซ้อนขึ้น
 แต่ยังไม่ซับซ้อนถึงขั้นสูงสุด คือถึงกรประโยค การกระตุ้นครั้งนี้มีผลต่อการเพิ่มจำ
 นวนคำศัพท์และการนำประโยคสั้นๆมาเชื่อมกันเท่านั้น ทั้งนี้เพราะช่วงระยะ
 เวลาในการกระตุ้นเป็นช่วงสั้นๆ จึงไม่มีผลต่อโครงสร้างทางภาษาที่ซับซ้อนมากๆ
 ดังนั้นถ้ามีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อาจช่วยให้เด็กพัฒนาโครงสร้างทางภาษา
 ที่ซับซ้อนได้ดีกว่านี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรทำการศึกษาพัฒนาการทางภาษาโดยใช้เครื่องมือกระตุ้นหลาย ๆ
 วิธี เพื่อดูว่าวิธีการใดเหมาะสมกับกลุ่มใด เพื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาครั้งนี้ ทำ
 ให้การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้กว้างขวางออกไป
2. ควรทำการศึกษาพัฒนาการทางภาษากับกลุ่มตัวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ผา
 แผล เพื่อดูผลเปรียบเทียบกับการศึกษาครั้งนี้ว่า แตกต่างกันอย่างไร
3. ควรทำการศึกษาการกระตุ้นพัฒนาการทางภาษาที่มีผลต่อพัฒนาการ

ด้านต่าง ๆ เช่น ความคิดเชิงจริยธรรม ความคิดเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความคิดสร้างสรรค์อื่น ๆ

4. ควรมีการศึกษาพัฒนาการทางภาษาด้วยระยะเวลาในการกระตุ้นที่ยาวนานกว่านี้ว่าจะมีผลต่อโครงสร้างทางภาษาที่ซับซ้อนเพิ่มขึ้นหรือไม่

5. ในการวิจัยครั้งนี้ การกำหนดช่วงของระดับสติปัญญากว้างมาก ควรแบ่งระดับให้แคบลง และให้การกระตุ้นทางภาษาดูว่าให้ผลแตกต่างจากการศึกษาครั้งนี้หรือไม่

6. ภาษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งของระดับสติปัญญา ควรมีการศึกษาว่าหลังการกระตุ้นทางภาษาแล้วมีผลต่อการเพิ่มของระดับสติปัญญาหรือไม่

7. ควรมีการศึกษาในระดับอายุที่น้อยลงกว่านี้เพื่อดูว่าการกระตุ้นทางภาษามีผลต่อการพัฒนาทางภาษาจริงหรือไม่

ข้อเสนอแนะ เพื่อการนำไปใช้

การกระตุ้นด้วยสื่อเป็นภาพหรือสิ่งพิมพ์ เด็กจะถูกเร้าให้สนใจมากกว่า การเล่าด้วยปากเปล่า สื่อนั้นควรมีสีสันและขนาดโตพอสำหรับเด็ก

ข้อจำกัดในการทำวิจัยครั้งนี้

1. กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถจะนำมาอยู่ในที่แห่งเดียวก็ได้ การกระตุ้นต่างสถานที่กันแม้จะเวลาเดียวกัน แต่สิ่งแวดล้อมไม่เหมือนกัน อาจมีผลต่อการทำวิจัยครั้งนี้ไม่มากนัก

2. กลุ่มตัวอย่างในสถานที่เดียวกันมีทั้งต่างเพศ และต่างอายุ การจะใช้กลุ่มกระตุ้นซึ่งกันและกันไม่ค่อยได้นัก เพราะกลุ่มตัวอย่างที่โตมักจะรับได้ไวกว่า

และถ้าพูดซ้ำเพื่อรอดตัวอย่างที่เป็นเด็กเล็ก เด็กโตก็อาจจะเบื่อเสียก่อนนะ

3. คู่แฝดมักจะแยกจากกันได้ยาก มักจะเกาะติดกันอยู่ แม้จะคุ้นเคย แต่เด็กก็ยังคงเกาะกันอยู่ ต้องใช้เวลาและวิธีการเพื่อแยกคนใดคนหนึ่งออกไปก่อน การทำงานควรมีผู้ช่วยเพื่อดูแลเด็กอีกคนหนึ่งไม่ให้เขารู้สึกว่า ไม่ได้รับความสนใจ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย